32007R1334

L 296/22 *SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE* 15.11.2007.

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1334/2007

od 14. studenog 2007.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1749/96 o početnim provedbenim mjerama za Uredbu Vijeća (EZ) br. 2494/95 u vezi s harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena

(Tekst značajan za EGP)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2494/95 od 23. listopada 1995. o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena [1], a posebno članak 4. stavak 3. i članak 5. stavak 3. te Uredbe,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke [2], u skladu sa zahtjevima iz članka 5. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 2494/95,

budući da:

(1) Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena, (HIPC), su harmonizirani pokazatelji o inflaciji potrebni Komisiji i Europskoj središnjoj banci za obavljanje njihovih funkcija iz članka 121. Ugovora o EZ-u. Harmonizirani indeksi potrošačkih cijena namijenjeni su olakšavanju međunarodnih usporedbi inflacije potrošačkih cijena. Služe kao važni pokazatelji za vođenje monetarne politike.

(2) HIPC predstavlja prilično cjelovit temeljni okvir. Od usvajanja početnih provedbenih mjera postignut je značajan napredak u usklađivanju metodologija, no i dalje postoji mogućnost neusporedivosti kao primjerice prilikom uzorkovanja, zamjene, prilagodbe kvalitete i postupka agregiranja.

(3) Postojeći okvir harmoniziranih indeksa potrošačkih cijena definira HIPC kao Laspeyresov indeks koji odražava promjene u razini cijena robe i usluga koje tijekom vremena kupuju potrošači za neposredno zadovoljenje potreba. Ta definicija odražava trenutačno poimanje inflacije potrošačkih cijena u Europskoj uniji, a posebno u europodručju.

(4) HIPC se odnosi na cijene svih proizvoda koje potrošači kupuju kad žele zadržati potrošačke navike, odnosno proizvoda koji se određuju kroz osnovne kategorije izdataka, (ponderi). U tim su kategorijama izričito navedeni segmenti potrošnje koji se razlikuju s obzirom na namjenu potrošnje. Skup svih ponuda proizvoda u statističkoj populaciji može se podrobno razdijeliti u segmente potrošnje. Segmenti potrošnje su vremenski relativno stabilni iako će se ponuda proizvoda koji sačinjavaju određeni segment potrošnje mijenjati s razvojem tržišta.

(5) Pojam segmenata potrošnje prema namjeni je ključan kod uzorkovanja i za praćenje promjene i prilagodbe kvalitete. Međutim, dvosmislenost tog pojma odnosi se na razinu agregacije na kojoj je određen i na kojoj se primjenjuje.

(6) Opseg robe i usluga uključenih u indeks vremenom će se mijenjati kako prodavači i proizvođači budu mijenjali ili zamjenjivali svoje proizvode. HICP nalaže zastupljenost sve trenutačno raspoložive robe i usluga u okviru segmenata potrošnje prema namjeni, izabrane u referentnom razdoblju, za mjerenje utjecaja na inflaciju. To se posebno odnosi na nove modele ili nove vrste postojećih proizvoda.

(7) Promjena kvalitete se stoga odnosi na stupanj do kojeg raspoloživi proizvodi mogu služiti namjeni segmenta potrošnje kojem pripadaju. Promjenu bi kvalitete trebalo ocijeniti uz navođenje specifikacije konkretnih proizvoda unutar jednog segmenta potrošnje.

(8) Za suočavanje s tim pitanjima potreban je niz pojašnjenja i izmjena Uredbe Komisije (EZ) br. 1749/96 od 9. rujna 1996. o početnim provedbenim mjerama za Uredbu Vijeća (EZ) br. 2494/95 o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena [3] kako bi se osigurala usporedivost HIPC-a i zadržala njihova pouzdanost i relevantnost u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 2494/95.

[1] SL L 257, 27.10.1995., str. 1. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

[2] Mišljenje od 5. listopada 2007. (SL C 248, 23.10.2007., str. 1.).

[3] SL L 229, 10.9.1996., str. 3. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1708/2005 (SL L 274, 20.10.2005., str. 9.).

(9) Stoga je potrebno podrobnije odrediti namjene i definiciju HIPC-a, kako bi se pojasnilo kad oni određuju stvarne postupke uzorkovanja, zamjene i prilagodbe kvalitete, kako bi se utvrdila zahtijevana zastupljenost HIPC-a i njihov oblik te kako bi se utvrdili daljnji minimalni standardi u pogledu postupaka uzorkovanja, zamjene, prilagodbe kvalitete i agregiranja.

(10) Posebno je potrebno postaviti jasan statistički cilj za potrebe uzorkovanja, zamjenu, i prilagodbu kvalitete te osigurati da HIPC omogućuje rezultat blizu željenog cilja s relativno malom nesigurnošću ili pogreškom odstupanja i nepodudaranja. Potrebno je voditi računa o kompromisu između nepristranosti i preciznosti

(11) Za detaljnije određivanje ciljne populacije HIPC i rješavanje pitanja „nepromjenjivosti" košarice HIPC, primjereno rješenje predstavlja koncept „segmenata potrošnje prema namjeni" budući da može uvesti potrebnu nepromjenjivost u indeks Laspeyresovog tipa i oblikovati smislen okvir u svijetu tržišta u razvoju.

(12) Potrebno je osigurati takav odabir segmenata potrošnje u referentnom razdoblju koji će predstavljati ukupnu podjelu cjeline transakcija te da se pri zamjenama zadrži zastupljenost trenutnih ponuda proizvoda unutar segmenta potrošnje koji su već zastupljeni u HIPC. Zastupljenost novčanih izdataka za konačnu potrošnju kućanstava prema namjeni potrošnje trebala bi odražavati dinamičnu narav tržišta u razvoju.

(13) Mora se osigurati da ocjene država članica o promjeni kvalitete budu temeljene na dokazima o razlikama u onim značajkama koje određuju cijenu, a koje utječu na navedenu potrošnju. Stoga bi Komisija, (Eurostat), trebala za svaki slučaj posebno oblikovati posebne standarde za prilagodbu kvalitete.

(14) Nadalje, potrebno je proširiti definiciju elementarnih agregata i dalje usklađivati prakse agregiranja i zamjene unutar elementarnih agregata.

(15) Načelo odnosa troška i isplativosti uzeto je u obzir u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 2494/95.

(16) Uredbu (EZ) br. 1749/96 bi stoga trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

(17) Mjere utvrđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za statistički program, osnovanog Odlukom Vijeća 89/382/Euratom [1],

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 1749/96 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 2.*

Definicije

Za potrebe ove Uredbe koriste se sljedeće definicije:

1. ‚Novčani izdaci za finalnu potrošnju kućanstva', kako je utvrđeno u Prilogu I.b, znači dio izdataka za finalnu potrošnju, koji kućanstva ostvaruju bez obzira na nacionalnost ili rezidentni status u novčanim transakcijama na ekonomskom području države članice, a odnose se na dobra i usluge namijenjene neposrednom zadovoljavanju osobnih potreba ili zahtjeva, u jednom ili oba vremenska razdoblja koja se uspoređuju.

2. ‚Ponuda proizvoda' znači određena roba ili usluga za prodaju po navedenoj cijeni na posebnom prodajnom mjestu ili preko posebnog dobavljača pod posebnim uvjetima nabave, te stoga uvijek definira jedinstvenu jedinicu.

3. ‚Pokrivenost' HIPC-a, odnosno statistička ‚ciljna populacija' HIPC-a, znači skup svih transakcija koje su obuhvaćene novčanim izdacima za finalnu potrošnju kućanstva.

4. ‚Segment potrošnje prema namjeni' ili ‚segment potrošnje' znači skup transakcija u vezi s ponudama proizvoda, za koje se smatra da na temelju zajedničkih značajki služe zajedničkoj namjeni, u smislu da:

— se stavljaju na tržište za pretežnu uporabu u sličnim okolnostima,

— se mogu uglavnom opisati zajedničkom specifikacijom, i

— potrošači ih mogu smatrati ekvivalentnim.

[1] SL L 181, 28.6.1989., str. 47.

5. ‚Nova značajna roba i usluge' znači roba i usluge, čije promjene cijena nisu izričito uključene u države članice HIPC-a i za koje procijenjeni izdaci potrošača dostižu najmanje jednu tisućinku izdatka obuhvaćenih navedenim HICP-om.

6. ‚Uzorkovanje' znači svaki postupak kod izrade HIPC-a, gdje se dio populacije ponude proizvoda odabire za ocjenu promjene razine cijena za segmente potrošnje obuhvaćene HIPC-om.

7. ‚Ciljni uzorak' znači skup ponuda proizvoda unutar segmenata potrošnje za koje država članica namjerava promatrati cijene radi postizanja pouzdane i usporedive zastupljenosti ciljne populacije HIPC-a.

8. ‚Ponderi' koji se koriste u agregacijama HIPC-a su odgovarajuće ocjene relativnih izdataka za bilo koju podjelu ciljne populacije u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 2454/97 (*).

9. ‚Promatrana cijena' znači cijena koju je država članica potvrdila.

10. ‚Zamjenska ponuda proizvoda' znači ponuda proizvoda s promatranom cijenom koja zamjenjuje ponudu proizvoda u ciljnom uzorku.

11. ‚Zamjenska cijena' znači promatrana cijena za zamjensku ponudu proizvoda.

12. ‚Ocijenjena cijena' znači cijena koju zamjenjuje promatrana cijena i koja se temelji na odgovarajućem postupku ocjenjivanja. Prethodno se promatrane cijene ne smatraju ocijenjenim cijenama, osim ako ih je moguće prikazati kao odgovarajuće ocjene.

13. ‚Elementarna skupina proizvoda' znači skup proizvoda koji se uzorkuju kako bi u HICP-u predstavljali jedan ili više segmenata potrošnje.

14. ‚Elementarni agregat' znači osnovna skupina proizvoda, stratificirana npr. po regijama, gradovima ili vrstama prodajnog mjesta, te se tako odnosi na razinu na kojoj su promatrane cijene uključene u HIPC. Tamo gdje osnovne skupine proizvoda nisu stratificirane, izrazi ‚elementarna skupina proizvoda' i ‚elementarni agregat' imaju isto značenje.

15. ‚Elementarni agregatni indeks' znači indeks cijena za elementarni agregat.

16. ‚Promjena kvalitete' znači da je zamjena prouzrokovala znakovite razlike u stupnju do kojeg zamjenska ponuda proizvoda služi namjeni segmenta potrošnje kojem pripada, kad god to prosudi država članica.

17. ‚Prilagodba kvalitete' znači postupak odobravanja promatrane promjene kvalitete povećanjem ili smanjivanjem promatrane tekuće ili referentne cijene za čimbenik ili iznos koji je jednak vrijednosti te promjene kvalitete.

(*) SL L 340, 11.12.1997., str. 24.".

2. Umeće se sljedeći članak 2.a:

„*Članak 2.a*

Načela

1. HIPC se izračunava na temelju reprezentativne košarice proizvoda koji predstavljaju prosječnu promjenu razina cijena između kalendarskog mjeseca trenutačnog indeksa i razdoblja s kojim se uspoređuje.

2. Skup svih transakcija može se detaljno razdijeliti na dijelove koji odgovaraju ponudama proizvoda na koje se te transakcije odnose. Transakcije se razvrstavaju u skladu s četveroznamenkastim kategorijama i podkategorijama iz Priloga I.a, koje proizlaze iz međunarodne klasifikacije Coicop i nazivaju se Coicop/HICP, (klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni, prilagođena potrebama HIPC-a).

3. HIPC se izračunava na temelju formule, koja je u skladu s Laspeyresovom formulom.

4. Segmenti potrošnje su fiksni elementi u košarici indeksa na koju se odnosi HIPC.

5. Cijene koje se koriste u HIPC-u su kupovne cijene koje kućanstva plaćaju za kupovinu pojedinačne robe i usluge u novčanim transakcijama.

6. Kad su roba i usluge potrošačima besplatno na raspolaganju, a naknadno se zaračunava stvarna cijena, tada se promjena od cijene nula do stvarne cijene i obratno uzima u obzir u HIPC-u.

7. HIPC osigurava mjeru čiste promjene cijene, na što promjena kvalitete nema utjecaja. Stoga on mora:

(a) odražavati promjenu razine cijene na temelju promijenjenih troškova održavanja navika potrošnje kućanstava i sastava potrošačke populacije u baznom ili referentnom razdoblju; i

(b) biti izračunan s odgovarajućim prilagodbama u pogledu promatrane promjene kvalitete. Namjena je prilagodbe kvalitete osigurati pouzdanost, a naročito reprezentativnost HIPC-a kao mjere čiste promjene cijene.

8. Ocjena promjene kvalitete temelji se na dokazanoj razlici između specifikacije zamjenske ponude proizvoda i ponude proizvoda koju je zamijenila u uzorku, odnosno razlici u značajkama ponude proizvoda koji utvrđuju cijenu, kao što su marka proizvoda, materijal ili izrada, a koji se odnose na navedenu potrošnju.

Promjena kvalitete ne nastupa pri postojanju opsežne godišnje ili nešto rjeđe revizije uzorka HICP-a. Uključivanje iste izvodi se uspostavljanjem odgovarajućih lančanih veza. Revizije uzorka HICP-a ne znače da između dvije revizije ne bi trebalo bez odlaganja uvoditi zamjenske ponude proizvoda.

9. Zastupljenost elementarne skupine proizvoda ili elementarnog agregata utvrđuje se ponderom izdatka koji je s njom povezan. Ostala ponderiranja mogu se koristiti u okviru elementarnih agregata pod uvjetom da je zajamčena reprezentativnost indeksa.

10. ‚Pouzdanost' se ocjenjuje u vezi s ‚preciznošću', koja se odnosi na raspon pogrešaka u uzorkovanju te ‚reprezentativnošću', koja se odnosi na odsutnost pristranosti.".

3. U drugom stavku članka 4. riječi „Članak 2.b" zamjenjuju se s „Članak 2. stavak 5."

4. Članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 5.

Minimalni standardi za zamjene i prilagodbu kvalitete

1. Metode za prilagodbu kvalitete razvrstavaju se na sljedeći način:

(a) Metode A: one za koje se smatra da daju najpouzdanije rezultate u pogledu preciznosti i pristranosti;

(b) Metode B: one koje mogu dati manje precizne i manje reprezentativne rezultate nego one metode A, ali se također smatraju prihvatljivim. Metode B se koriste kad se ne koriste metode A; te

(c) Metode C: sve ostale metode koje se ne koriste.

2. Komisija, (Eurostat), nakon savjetovanja s Odborom za statistički program, (SPC), utvrđuje i objavljuje standarde koji se odnose na razvrstavanje metoda za prilagodbu kvalitete na temelju pristupa pojedinačnog rješavanja svakog slučaja te uzimajući u obzir aspekte učinkovitosti i kontekst u kojem se primjenjuju.

Razvrstavanje metoda za prilagodbu kvalitete ne isključuje usvajanje provedbenih mjera u tom području u skladu s člankom 5. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 2494/95.

3. Metode A i B smatraju se odgovarajućim metodama za prilagodbu kvalitete. HIPC-i za koje se provode odgovarajuće prilagodbe kvalitete smatraju se usporedivima. Stoga se u jednakim okolnostima u odnosu na metode B prednost daje metodama A.

4. U nedostatku odgovarajućih nacionalnih ocjena, države članice koriste ocjene koje se temelje na informacijama Komisije, (Eurostata), gdje su iste dostupne i relevantne.

5. Promjena kvalitete se ni u kom slučaju ne ocjenjuje kao cjelina razlike u cijenama između dvije ponude proizvoda, osim ako je to moguće opravdati kao odgovarajuću ocjenu.

6. Tamo gdje odgovarajuće ocjene nisu dostupne, promjene cijena se ocjenjuju kao razlika između zamjenske cijene i cijene zamjenske ponude proizvoda.

7. Zamjenske ponude proizvoda:

(a) su ili ‚u suštini ekvivalentne', ako između zamjenske ponude proizvoda i zamijenjene ponude proizvoda u uzorku nije opažena nikakva promjena kvalitete, ili su ‚ekvivalentne glede prilagodbe kvalitete', ako je zbog promatrane promjene kvalitete između zamjenske ponude proizvoda i zamijenjene ponude proizvoda u uzorku potrebna prilagodba kvalitete;

(b) se odabiru iz istih segmenata potrošnje kao zamijenjene ponude proizvoda, kako bi se održala zastupljenost dijelova potrošnje;

(c) se ne odabiru na temelju sličnosti u cijeni. To se naročito primjenjuje kad su zamjene potrebne nakon što su dobra ili usluge bile ponuđene po sniženim cijenama.".

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. studenog 2007.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Član Komisije